

คู่มือการดำเนินการคัดกรองเบาหวานและความดันโลหิต
ภายใต้ "

35 ปีขึ้นไป
ห่วงใยสุขภาพประชาชน"

เป้าหมายการดำเนินงาน : ทุกสถานีนอมาัย และหน่วยบริการปฐมภูมิ ดำเนินการคัดกรองเชิงรุก

กลุ่มเป้าหมาย : 35 ปีขึ้นไปในพื้นที่ได้รับการคัดกรองเบาหวานและความดันโลหิต

: . .2553 - 2554

1. ใช้แบบสัมภาษณ์การคัดกรองเบาหวานด้วยวาจา เพื่อค้นหาปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญอย่างใดอย่างหนึ่งใน
ข้อต่อไปนี้

- มีประวัติพ่อ แม่ ญาติพี่น้องสายตรงเป็นเบาหวาน
- ≥ 90 . ≥ 80 . ภาวะอ้วน คำนวณมวลกาย ≥ 25 / 2
- $\geq 140/90$. ประวัติเป็นโรคความดันโลหิตสูง
-
-
- ผู้ มีประวัติเป็นเบาหวานขณะตั้งครรภ์ 4

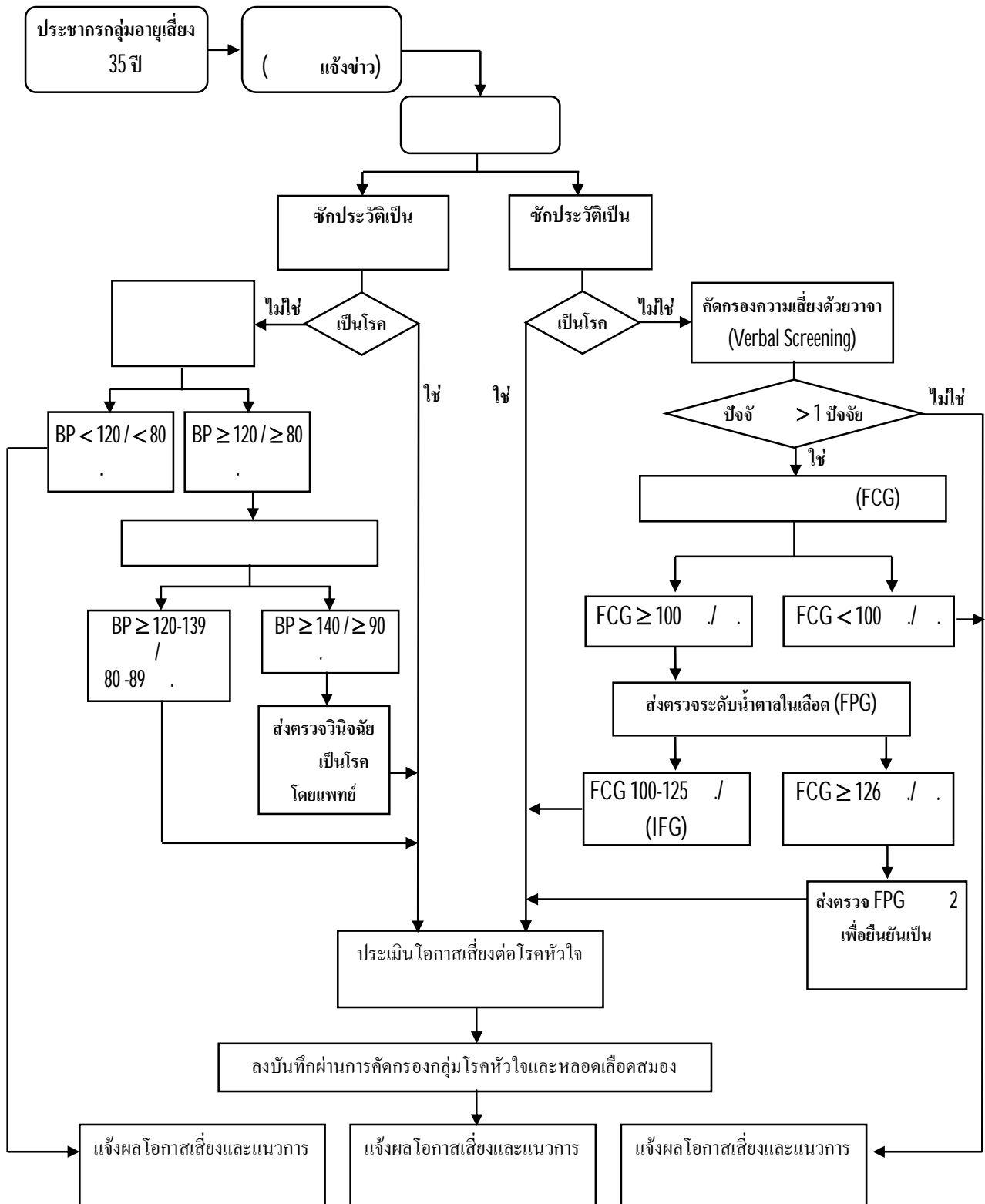
2. ถ้าคัดกรองแล้วพบว่ามีปัจจัยเสี่ยง ตั้งแต่หนึ่งข้อขึ้นไป ให้ส่งตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือดด้วยวิธี
(Capillary Blood Glucose) โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ทั้งนี้ผู้รับการตรวจต้องอด
อาหารอย่างน้อย 8 ชั่วโมงก่อนเจาะเลือด

1. ควรหยุดกิจกรรมที่ใช้พลังงานมาก 1 ชั่วโมงก่อนรับการตรวจวัดความดันโลหิต เช่น ออกกำลังกายหรือเป็นต้น
2. ไม่ดื่มสุรา ชา กาแฟ เครื่องดื่มที่ผสมคาเฟอีน หรือสูบบุหรี่ก่อนวัดความดันโลหิต อย่างน้อย 30
3. น หรือสวมเสื้อหลวมๆ สบายๆ สามารถพับแขนเสื้อขึ้นไปเหนือข้อศอกและดันแขน เพื่อความสะดวกในการวัด
4. ควรปัสสาวะก่อนวัดความดันโลหิต
5. ก่อนวัดความดันโลหิต ควรนั่งพักอย่างน้อย 5 นาที โดยนั่งหลังพิงพนักเก้าอี้และเท้าทั้งสองวางราบกับพื้น วางพับแขนบนโต๊ะที่ระดับหัว

1. ต้องไม่พูดคุยกัน
2. วัดความดันโลหิตอย่างน้อย 2 ครั้ง ห่างกัน 3-5
3. แจ้งค่าและอธิบายความหมายระดับความดันโลหิตที่วัดได้ แก่ผู้ที่ได้รับการคัดกรอง
- 4.

มีมาตรฐานเพื่อการคัดกรอง ได้แก่

1. เครื่องมือวัดความดันโลหิตชนิดปรอท ที่มีการสอบเทียบค่าเป็นระยะ
2. cuff พันรอบแขน ที่มีขนาดเหมาะสมกับผู้ถูกคัดกรองและเทียบค่ากับเครื่องวัดความดันโลหิตชนิดปรอท ที่มีการสอบเทียบค่าเป็นระยะ

: BP = Blood Pressure
 FCG = Fasting Capillary Blood Glucose
 IGT = Impaired Glucose Tolerance
 IFG = Impaired Fasting Glucose
 FPG = Fasting Plasma Glucose

.....
.....
-

บ้านเลขที่..... หมู่.....

/ ปีพ. ปี เพศ () ()

(ต้องลงข้อมูล) ----

เลขประจำตัวผู้ป่วย(./หน่วยบริการปฐม).....

ส่วนที่ 1 เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

กรณีที่เป็นผู้ป่วยเดิมซึ่ง

1.

ภาวะแทรกซ้อน () ไม่มี
()

.....
เท้า.....

2.

ภาวะแทรกซ้อน () ไม่มี
()

.....
.....

3.

ภาวะแทรกซ้อน () ไม่มี
()

.....
เท้า.....
.....

ส่วนที่ 2

/เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ส่วนสูง.....

สัมภาษณ์/คัดกรองเบาหวานด้วยวาจา

- () มีประวัติพ่อแม่ ญาติพี่น้องสายตรงเป็นเบาหวาน
- () ≥ 90 . ≥ 80 . หรือ มีภาวะอ้วน ดัชนีมวลกาย ≥ 25 /²
- () $\geq 140/90$.ปรอท หรือ เคยมีประวัติเป็น โรคความดันโลหิตสูง
 รับประทานยาควบคุมความดันโลหิตสูง หรือไม่
- () (FBS FPG) เท่ากับ 100 - 125 / . (IFG) 75 2 (OGTT) เท่ากับ 140 - 199 / . (IGT)
- () (ไตรกลีเซอไรด์) มากกว่าหรือเท่ากับ 250 / . / (HDL cholesterol) น้อยกว่า 35 / . หรือไม่
- () หญิงที่เคยมีประวัติเป็นเบาหวานขณะตั้งครรภ์ หรือ มีบุตรที่มีน้ำหนักแรกเกิดมากกว่า 4

ถ้าคัดกรองแล้วพบว่ามีปัจจัยเสี่ยง ตั้งแต่หนึ่งข้อขึ้นไป ให้ส่งตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือดด้วยวิธีเจาะปลายนิ้ว (Capillary Blood Glucose) โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ทั้งนี้ผู้รับการตรวจต้องอดอาหารอย่างน้อย 8 ชั่วโมงก่อนเจาะเลือด

..... / . ผู้บันทึก
 //

ส่วนที่ 3 โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ผลการตรวจระดับน้ำตาลในเลือดด้วยวิธีเจาะปลายนิ้ว = / .
 =.....

- () กลุ่มปกติ () กลุ่มเสี่ยงสูง () กลุ่มสงสัยรายใหม่
- () กลุ่มป่วยที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อน () กลุ่มป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน
- () กลุ่มปกติ () กลุ่มเสี่ยงสูง () กลุ่มสงสัยรายใหม่
- () กลุ่มป่วยที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อน () กลุ่มป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน
- () กลุ่มป่วยที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อน () กลุ่มป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน

.....
ผู้บันทึก
 //

	ค่าระดับน้ำตาลในเลือดวัด (. / .)	(.)	นโลหิตตัวล่าง (.)
	กลุ่มปกติ	คัดกรองด้วยวาจาไม่มีปัจจัยเสี่ยง หรือ ค่าระดับน้ำตาลในเลือด < 100	< 120
กลุ่มเสี่ยงสูง (Pre-diabetes/Pre-HT)	100-125	120-139	80-89
กลุ่มป่วยราย ใหม่	≥126*	≥140	≥90
กลุ่มป่วยที่มี ภาวะแทรกซ้อน	: ต้อกระจก จอประสาทตาเสื่อม : เท้า: ปลายมือปลายเท้าชา มีแผลที่เท้า ตัดนิ้วเท้า ตัดขา : : หรืออัมพฤกษ์อัมพาต	: เหนื่อยง่าย บวมเท้าทั้ง 2 ข้าง นอนราบ หายใจลำบาก อึดอัด แน่นหน้าอก เจ็บหน้าอก หัวใจโต : ปวดหัว มึนหัว ง่วง ตาพร่ามัว คลื่นไส้ อาเจียน เป็นอัมพาต : ปัสสาวะออกน้อยลง บวม ไตเสื่อม :	

* กลุ่มป่วยเบาหวานรายใหม่ให้ยืนยันการวินิจฉัยต่อด้วยวิธีตรวจระดับน้ำตาลจากเส้นเลือดดำ
(อาหารอย่างน้อย 8 .) ค่า ≥126 / โดยแพทย์